

SPRAVODAJCA

UNIVERZITY VETERINÁRSKEHO LEKÁRSTVA A FARMÁCIE V KOŠICIACH

november-december 2013

číslo 6

ročník XLII

Vážené kolegyně a kolegovia, vážení studenti, ctení čitatelia,

ďakujem Vám za spoluprácu v uplynulom roku a prajem Vám, aby Vám a Vaším rodinám rok 2014 priniesol pevné zdravie, šťastie, lásku a porozumenie, optimizmus a spokojnosť, úspech a splnenie snov v osobnom i pracovnom živote.

Emil Pilipčinec, rektor

Pf 2014

*pokračovanie
na str. 2*

Rok 2013 – aj rokom znovuzískania majetku školy a obnovy jej areálu

Vznik areálu našej univerzity sa datuje do roku 1903, kedy tu uhorské ministerstvo spravodlivosti zriadilo Kráľovskú polepšovňu pre prevýchovu odsúdených, zanedbaných i mravne narušených mladistvých.

Chovanci ústavu tu získali základné vzdelanie a v ústavných dielňach sa vyučili aj jednému z viacerých remesiel. Po vzniku Československej republiky sa polepšovňa vo februári 1919 premenovala na Komenského ústav pre výchovu opustenej mládeže, ktorý sa okrem sociálnej starostlivosti o siroty venoval aj súdom určenej prevýchove mládeže. Pre úplnosť je potrebné uviesť, že Komenského ústav tu sídlil do roku 1939 a potom opäť v rokoch 1946 – 1949. Medzitým sa niekoľkokrát sťahoval a od roku 1951 má svoje sídlo v Hlohovci a dnes patrí k jednému zo 6-tich reedukačných centier na Slovensku pre chlapcov vo veku 15 – 18 rokov.

Prvá etapa výstavby kráľovskej polepšovne sa začala už v roku 1896 na základe plánov vypracovaných Júliusom Wagnerom, budapeštianskym staviteľom, považovaným za jedného z najpovolanejších odborníkov na stavby tohto druhu v Uhorsku. Za hlavným vstupom do areálu bolo postavené tzv. čestné nádvorie tak, ako ho poznáme z viacerých dobových záberov, obklopené administratívnymi budovami, bytmi pre zamestnancov ústavu a kaplnkou. Za nimi nasledovali dva rady ubytovacích pavilónov pre chovancov. Na severnej strane areálu boli postupne v rokoch 1910 – 1912 dobudované dielne a východná časť pozemku bola vyhradená jedinej stavbe – nemocnici, osadenej v parko-

vom prostredí. K južnej strane oplotenia bolo po roku 1920 pristavené záhradníctvo s bytom pre záhradníka a skleníkmí, ktoré sa južným a neskôr po roku 1925 i východným smerom otvárali do záhrad.

Tento návrat do histórie je zaujímavý preto, lebo objekt Komenského ústavu odovzdané novozriadenej Vysokéj škole veterinárskej v Košiciach v roku 1949 si dodnes zachovali pôvodný urbanisticky charakter jadra, a to ešte z čias kráľovskej polepšovne.

Nezachovalo sa však všetko. Nezachovala sa pôvodná výmera areálu kráľovskej polepšovne, nakoľko z jeho pôvodnej výmery, predovšetkým z jeho južnej i východnej strany, ukrojila v druhej polovici 50-tych rokov výstavba sídliska Mier s jeho infraštruktúrou (1954 – 1958), neskôr výstavba vtedajšieho Helmintologického ústavu SAV (1963) a nakoniec výstavba Štátneho veterinárneho a potravinového ústavu v Košiciach (1965 – 1966) i Ústavu experimentálnej veterinárnej medicíny (1970).

Z pôvodnej rozlohy areálu ubudlo aj v prvej polovici 70-tych rokov, keď snaha budovať ďalšie diagnostické či výskumné centrá viedla k prevodu ďalšieho majetku, predovšetkým pozemkov a telocvične (dnešný areál okolo pavilónu farmácie) z majetku a správy vtedajšej Vysokéj školy

*pokračovanie
na str. 3*

UVLF v Košiciach druhá v hodnotení fakúlt skupiny AGRO podľa ARRA

Akademická rankingová a ratingová agentúra (ARRA) predložila koncom roka 2013 výsledky v poradí deviateho hodnotenia fakúlt slovenských vysokých škôl, ktoré sa opäť opieralo o verejne dostupné údaje o kvalite vzdelávania a výskumu jednotlivých fakúlt za rok 2012. Spolu bolo hodnotených 109 fakúlt, resp. monofakultných škôl v 11 skupinách odborov.

Základný princíp hodnotenia sa v roku 2013 nezmenil.

Verejne dostupné údaje boli rozdelené do piatich skupín – vzdelávanie (počty študentov, pedagógov, kvalita pedagogického zboru), atraktivita štúdia (záujem o štúdium, podiel zahraničných študentov, mobility, nezamestnanosť absolventov), veda a výskum (počty publikácií a citácií, priemerná citovanosť), doktorandské štúdium (podiel absolventov, podiel na populácii študentov, pomer vedeckého výkonu k počtu doktorandov) a grantová úspešnosť (domáce granty,

veterinárskej v Košiciach do správy Ústredného štátneho veterinárneho ústavu Bratislava, Štátnej veterinárnej správy Ministerstva poľnohospodárstva a výživy SSR. V tom čase táto telocvičňa a pozemok slúžili na zabezpečenie výučby telesnej výchovy i na ostatné športové vyžitie študentov a zamestnancov školy. Prevod tohto nemalého majetku školy sa i napriek nesúhlasu vtedajšieho vedenia školy na čele s jej rektorom akademikom O. J. Vrťiakom udial na základe hospodárskych zmlúv z rokov 1973 a 1975 s úmyslom vybudovať Veterinárne vyšetrovacie a diagnostické zariadenie Východoslovenského kraja.

K realizácii zámeru však nedošlo. Veterinárne vyšetrovacie a diagnostické zariadenie Východoslovenského kraja vybudované na týchto pozemkoch nikdy nebolo. V druhej polovici 70-tych rokov tu však bola postavená ďalšia budova Štátneho veterinárneho a potravinového ústavu Košice (dnešný pavilón farmácie), bola však využívaná na iný ako pôvodne zamýšľaný účel.

Medzi významné udalosti za ostatných viac ako desať rokov, ktoré závažným spôsobom ovplyvnili smerovanie a rozvoj vysokých škôl na Slovensku, môžeme rátať aj prijatie nového zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách, v súlade s ktorým sa štátne vysoké školy stali verejnoprávnymi inštitúciami a mimo iného, v súlade s uvedeným zákonom, aj majetok štátu prešiel do vlastníctva týchto škôl, ktoré ho dovtedy iba spravovali. Týmto zákonom neprišla naša univerzita ako všetky ostatné vysoké školy na Slovensku iba k štátnemu majetku, ktorý mala dovtedy v správe, ale týmto zákonom opätovné nadobudnutie pôvodného majetku vo vlastníctve štátu bolo pre univerzitu komplikovanejšie a neprichádzalo do úvahy.

A to ešte nebolo všetko. To sme ešte nevedeli, že univerzita v roku 2006 podpíše so Štátnym veterinárnym a potravinovým ústavom Košice, správcom nehnuteľného majetku štátu, zmluvu o výpožičke administratívnej budovy (dnešný pavilón farmácie) na dobu piatich rokov za účelom realizácie vyučovacieho procesu novoakreditovaného študijného programu farmácia. Zmluvu, ktorá bude už dňom jej podpísania z viacerých dôvodov neplatná. Presvedčil som sa o tom v roku 2007, krátko po svojom nástupe do funkcie, keď do rekonštrukcie cudzieho majetku, vypožičanej administratívnej budovy, bolo za účelom zabezpečenia výučby farmácie už v tom čase od roku 2006 investovaných cca 12,5 mil. Sk bez DPH. Aj to len do jej 4. a 5. nadzemného podlažia, nakoľko na rekonštrukciu väčšieho rozsahu od správcu nehnuteľnosti Štátneho veterinárneho a potravinového ústavu Košice sme súhlas nemali.

V snahe dosiahnuť definitívne riešenie majetkových pomerov k budove univerzita v júli 2007 zaslala vtedajšiemu ministrovi pôdohospodárstva žiadosť o jej majetkovo-právne usporiadanie. Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky ako odpoveď na našu žiadosť konštatovalo, že zmluva o výpožičke:

- bola uzavretá s Univerzitou veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach, ktorá nie je rozpočtovou ani príspevkovou organizáciou, ale verejnoprávnou inštitúciou – verejnou vysokou školou, ktorá nie je a ani nemôže byť s ohľadom na právnu formu vypožičiatelom a ani správcom majetku štátu,
- s inými subjektmi ako rozpočtovými a príspevkovými organizáciami môže správca majetku štátu zmluvu o výpožičke uzavrieť len so súhlasom Ministerstva

financií Slovenskej republiky, ktorý v tomto prípade udelený nebol,

- napriek skutočnosti, že zmluva bola uzavretá s odvolaním sa na ustanovenie zákona o správe majetku štátu § 13 ods. 7 písm. f), toto ustanovenie zákona bolo použité nesprávne, pretože túto zákonnú možnosť majú iba školy a školské zariadenia zaradené do siete škôl a školských zariadení, čo verejná vysoká škola nie je,
- z uvedeného dôvodu je zmluva o výpožičke v nesúlade s týmto zákonom a je neplatná,
- Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky nám ju odporúča vypovedať a usporiadať si vzájomné záväzkové vzťahy dohodou,
- ďalšie vzťahy odporúča usporiadať nájomnou zmluvou alebo kúpou tohto majetku v osobitnom ponukovom konaní tak, ako to stanovuje zákon o správe majetku štátu.

Univerzita napriek konštatovaniu o neplatnosti uzatvorenej zmluvy o výpožičke hľadala právne a legislatívne možnosti majetkovo-právneho usporiadania dotknutého majetku. Boli sme si vedomí toho, že podľa doterajšej právnej úpravy univerzita ako verejnoprávna inštitúcia môže nadobúdať majetok vo vlastníctve štátnej rozpočtovej alebo štátnej príspevkovej organizácie do svojho vlastníctva iba v rámci osobitného ponukového konania za trhovú cenu a za dodržania ďalších podmienok stanovených zákonom č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu. Darovanie, príp. delimitácia nehnuteľného majetku štátu univerzite neprichádza do úvahy, pretože to nepripúšťa žiadny právny predpis.

Nakoniec po viac ako dvojnásobných veľmi náročných rokovaniach s viacerými ministrami pôdohospodárstva, zástupcami ministerstva financií a školstva a ústredným riaditeľom Štátnej veterinárnej a potravinovej správy Slovenskej republiky vyplynula možnosť doriešenia uvedenej majetkovo-právnej záležitosti zapracovaním zákonného prechodu majetku štátu do vlastníctva univerzity priamo do zákona. Iné spôsoby nadobudnutia majetku alebo iného nakladania (nájom alebo výpožička) podľa zákona o správe majetku štátu neboli pre univerzitu priaznivé a výhodné. Uvedená budova (dnešný pavilón farmácie) vrátane príslušných parciel o výmere 857 m² (zastavané plochy a nádvoria) a 2 037 m² (ostatné plochy) prešla bezodplatne k 1. januáru 2010 do majetku univerzity, čo upravuje ustanovenie § 54a ods. 3 a prílohy č. 9 NR SR č. 39/2009 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov a čl. II. zákona NR SR č. 391/2009 Z. z.

Vyjadrujem nielen svoje hlboké a úprimné poďakovanie, ale aj poďakovanie celej akademickej obce našej univerzity a jej zamestnancov Stanislavovi Becíkovi, vtedajšiemu ministrovi pôdohospodárstva Slovenskej republiky, ktorý si uvedený návrh zákona nielen osvojil, ale ho aj predložil na schválenie do Národnej rady Slovenskej republiky. Naše nie menšie poďakovanie patrí MVDr. Jánovi Pliešovskému, CSc., vtedajšiemu ústrednému riaditeľovi Štátnej veterinárnej a potravinovej správy Slovenskej republiky.

Na základe vyššie uvedeného zákona univerzita nadobudla budovu farmácie a iba časť pozemku pod budovou a príslušný pozemok v okolí budovy vo výmere 2 894 m². Pozemok parcela č. 5580/3 vo výmere 11 396 m² v kultúre ostatné plochy naďalej zostal vo vlastníctve Slovenskej republiky v správe Štátneho veterinárneho a potravinového ústavu

Košice.

Univerzita po nadobudnutí budovy farmácie ďalej pokračovala v majetkovo-právnom usporiadaní pozemku z dôvodu, že pozemok, ktorý nadväzuje na areál univerzity, potrebuje v súvislosti so zabezpečením študijného programu farmácia, predovšetkým na vybudovanie botanickej záhrady, skleníkov, záhonov liečivých rastlín a podobne, ako aj v súvislosti so zabezpečením ďalších študijných programov realizovaných univerzitou v rámci hlavnej činnosti verejnej vysokej školy. V súčasnosti je pozemok vedený ako záhrada, uličná a sídlisková zeleň v okolí budov Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy Košice-mesto, Univerzity veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach, Parazitologického ústavu SAV Košice a Štátneho veterinárneho a potravinového ústavu Košice.

Rovnako ako bol zložitý a náročný proces nadobudnutia vlastníctva budovy farmácie s príslušným pozemkom, taký bol aj proces nadobudnutia vlastníctva vyššie uvedeného pozemku pôvodne v správe našej právnej predchodkyne Vysokej školy veterinárskej v Košiciach. Nepriaznivá situácia pre univerzitu nastala, keď správca uvedeného pozemku Štátny veterinárny a potravinový ústav Košice na pokyn Štátnej veterinárnej a potravinovej správy SR Bratislava vydal v októbri 2011 rozhodnutie o prebytočnosti majetku štátu a zahájil proces odpredaja pozemku, a to napriek tomu, že univerzita konala vo veci majetkovo-právneho usporiadania tohto pozemku a správca majetku i Štátna veterinárna a potravinová správa SR o tejto skutočnosti boli informovaní. V januári 2012, keď sa univerzita dozvedela o postupe správcu pozemku, okamžite požiadala ústredného riaditeľa Štátnej veterinárnej a potravinovej správy SR o zastavenie predaja uvedeného pozemku, k tomu však nedošlo.

Univerzita napriek pokračujúcim pokusom o odpredaj pozemku jeho správcom ďalej postupovala vo svojich dlhodobých snahách, rokovala so všetkými zainteresovanými stranami a výsledkom jej niekoľkoročnej práce bolo zapracovanie legislatívneho návrhu univerzity ako poslancieho návrhu do zákona č. 464/2013 Z. z., ktorým bol novelizovaný zákon č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách, v zmysle ktorého pozemok v katastrálnom území Severné mesto, obec Košice-Sever, v správe Štátneho veterinárneho a potravinového ústavu Košice, zapísaný na liste vlastníctva č. 12146 (spoluvlastnícky podiel 1/1), parcela č. 5580/3 s výmerou 11 396 m² v kultúre ostatné plochy bezodplatne prechádza od 1. januára 2014 do majetku Univerzity veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach.

Niekedy sa tomu hovorí, že kruh sa uzavrel. Aj keď sa už nikdy nevrátime k pomerom z roku 1903 a areál našej univerzity už nikdy nebude rovnaký ako v čase vzniku Kráľovskej poľepšovne pre prevýchovu odsúdených, zanedbaných i mravne narušených mladistvých, a to ani čo sa týka architektúry, ani rozlohy. Predsa sa nám vrátil späť kus nášho majetku, kus našej histórie, kus každého z nás. Nevie, s akými problémami sa borili tí, ktorí túto ustanovizeň v časoch Rakúsko-Uhorska budovali. Viem však, koľko námahy, vytrvalosti a umu, neraz i rozčarovania či zaťatých zubov si vyžadovalo najmä od JUDr. Silvie Rolfovej, kvestorky univerzity, a JUDr. Viery Jančíkovej, vedúcej oddelenia právneho a vnútorného auditu, aby sa tento mimoriadne cenný „kus“ majetku stal opäť súčasťou nášho celku. Bolo šťastím, že sme majetkovo-právne usporiadanie pozemku mohli korektne a relevantne riešiť s MVDr. Dušanom Chvojkom, vtedajším riaditeľom Štátneho veterinárneho a potravinového ústavu v Košiciach. A za to im patrí úprimné poďakovanie nás všetkých, ktorým osud tejto univerzity nie je ľahostajný.

prof. MVDr. Emil Pilipčinec, PhD., rektor

UVLF v Košiciach druhá v hodnotení fakúlt skupiny AGRO podľa ARRA

pokračovanie zo str. 1

dokončenie na str. 4

zahraničné granty, celkový príjem z grantov na tvorivého pracovníka).

Základnými zdrojmi pre ranking ARRA boli údaje poskytnuté Ústavom informácií a prognóz školstva SR, štatistiky Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR, údaje od iných štátnych inštitúcií a údaje z databázy vedeckých prác Web of Knowledge.

Kritériá boli zamerané na intenzitu výkonu, nie na celkový výkon. To znamená, že pri bodovom hodnotení sa zohľadňovala aj veľkosť fakulty. Hodnotenie ARRA bolo založené na relatívnej stupnici, ktorá ako porovnávaciu hodnotu používala výkon najlepšej fakulty v danej skupine za daný rok.

V hodnotení fakúlt boli v roku 2013 zaznamenané dva dôležité trendy vývoja. Prvým bol celkový pokles záujmu o štúdium, ktorý od roku 2007 každý rok postupne klesá (z takmer 85 000 len na 60 000), a v tomto roku prvýkrát bol počet prihlásených uchádzačov nižší ako plánovaný počet prijatých. Ako konštatuje hodnotiaci správca ARRA, „tento pokles záujmu je menej výrazný u kvalitnejších fakúlt a ako jedni z mála zaznamenali nárast počtu uchádzačov práve stabilní lídri vo svojich skupinách“. Druhým trendom bol pokles celkového počtu doktorandov na slovenských vysokých školách, ktorý ARRA zaznamenala prvýkrát v histórii rankingu. Aj v tomto prípade bolo konštatované, že u fakúlt dlhodobo sa pohybujúcich na popredných miestach rebríčka bol zaznamenaný len minimálny pokles, či dokonca nárast počtu doktorandov. Tento vývoj je pravdepodobne dôsledkom zmeny financovania doktorandského štúdia, keďže od minulého akademického roku už finančné prostriedky na štipendia doktorandov nie sú vysokým školám pridelované ako účelová dotácia, ale v rámci balíka finančných prostriedkov určených na vedu a výskum. Teda záleží na rozhodnutí vedenia vysokej školy, ako tieto prostriedky použije.

V rámci hodnotenia úrovne vzdelávania boli hodnotené štyri kritériá – SV1 (počet učiteľov na sto študentov denného a externého štúdia v roku 2012), SV2 (počet profesorov a docentov na sto študentov denného a externého štúdia v roku 2012), SV 3 (podiel profesorov, docentov a učiteľov s PhD. na počte všetkých učiteľov v roku 2012) a SV 4 (podiel profesorov a docentov na počte všetkých učiteľov v roku 2012).

V rámci hodnotenia atraktivity štúdia bolo hodnotených päť kritérií – SV6 (pomer počtu prihlásených uchádzačov k plánovanému počtu miest v roku 2012), SV7 (pomer počtu zapísaných študentov k počtu prijatých v roku 2012), SV8 (podiel zahraničných študentov na celkovom počte študentov denného štúdia v roku 2012), SV9 (podiel študentov vyslaných na zahraničný pobyt v rámci programu ERASMUS a mobilít SAIA na celkovom počte študentov denného štúdia v akademickom roku 2010/2011) a SV10 (podiel nezamestnaných absolventov na celkovom počte absolventov, priemer za roky 2010 – 2012).

V rámci oblasti výskum boli hodnotené tri kritériá – VV1 (počet publikácií v medzinárodných databázach Web of Knowledge za roky 2003 – 2012 na tvorivého pracovníka plus publikácie z databázy CREPČ pre vybrané skupiny fakúlt), VV2 (počet citácií na publikácie v medzinárodných databázach Web of Knowledge za roky 2003 – 2012 na tvorivého pracovníka) a VV2a (priemerný počet citácií na jednu publikáciu

v medzinárodných databázach Web of Knowledge za roky 2003 – 2012).

V rámci doktorandského štúdia bolo hodnotených päť kritérií – VV4a (pomer priemerného počtu absolventov doktorandského štúdia za roky 2010 – 2012 k priemernému počtu všetkých študentov prvého ročníka doktorandského štúdia za roky 2007 – 2009), VV4b (podiel celkovej vedeckej produkcie fakulty za roky 2010 – 2012 na jedného študenta doktorandského štúdia), VV4c (podiel celkovej citovanosti vedeckej produkcie fakulty za roky 2010 – 2012 na jedného študenta doktorandského štúdia), VV5 (pomer priemerného počtu absolventov denného doktorandského štúdia za roky 2010 – 2012 k počtu profesorov a docentov) a VV6 (pomer počtu študentov denného doktorandského štúdia k počtu študentov denného bakalárskeho a magisterského štúdia v roku 2012).

V rámci grantovej úspešnosti boli hodnotené tri kritériá – VV7 (suma prostriedkov z domácich grantov na tvorivého pracovníka v roku 2012), VV9 (suma prostriedkov zo zahraničných grantov na tvorivého pracovníka v roku 2012) a VV10 (suma grantových prostriedkov zo všetkých uvedených agentúr na tvorivého pracovníka v roku 2012).

V tohtoročnom rebríčku nastala výmena lídra v skupine poľnohospodársky orientovaných fakúlt, kde sa prvýkrát od uvedenia rankingu na prvej pozícii neumiestnila Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach, ale Lesnícka fakulta Technickej univerzity vo Zvolene. Podľa mienky ARRA za zmenou na prvom mieste stojí najmä úspešnosť získavania zahraničných grantov, kde na jednej strane u Univerzity veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach medziročne objem týchto grantov poklesol, a najmä v prípade Lesníckej fakulty Technickej univerzity vo Zvolene bol zaznamenaný najväčší nárast, ktorý určil aj referenčnú hodnotu pre celú skupinu, vďaka čomu bodové hodnotenia ostatných fakúlt poklesli.

V dvoch kritériách bola Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach v rámci skupiny AGRO na 1. mieste (atraktivita štúdia a veda a výskum), v dvoch kritériách sme boli na 2. mieste (vzdelávanie a grantová úspešnosť) a v jednom kritériu sme boli na 4. mieste (doktorandské štúdium). Najväčší bodový prepád sme zaznamenali v grantovej úspešnosti. Výsledok Univerzity veterinárske-

ho lekárstva a farmácie v Košiciach bol ovplyvnený dvoma faktormi. Prvým je nárast celkového počtu tvorivých pracovníkov, najmä v súvislosti s personálnym budovaním študijného programu farmácia, a druhým skutočnosť, že finančné prostriedky na riešenie grantových projektov z nášho pohľadu nie sú pridelované podľa exaktných kritérií, ale viac je to o lobingu, a univerzita zaznamenala prepád v celkovom objeme finančných prostriedkov na riešenie grantových úloh v porovnaní s ostatnými fakultami zaradenými v skupine AGRO. Pri doktorandskom štúdiu Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach v hodnotení kvality paradoxne doplatila práve na svoju vysokú kvalitu, ktorá spočíva vo výrazne prísnejších kritériách, ktoré podmieňujú úspešné ukončenie doktorandského štúdia, v porovnaní s ostatnými vysokými školami z hodnotenej skupiny. Na Univerzite veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach je podmienkou na úspešné ukončenie doktorandského štúdia okrem iného publikovanie minimálne jednej karentovanej publikácie, resp. s impakt faktorom ako prvý autor a minimálne jednej ako spoluautor. Toto spôsobilo pokles výkonnosti v kritériu VV4a a v kritériu VV5.

Tohtoročné hodnotenie ARRA prijímame tak, ako bolo zverejnené, v rámci hodnotenia kvality budeme analyzovať tie oblasti, v ktorých sme boli menej úspešní a budeme prijímať také opatrenia, aby sme v nich boli úspešnejší. Hodnotenie má byť pre nás poučením a inšpiráciou do budúcnosti, hoci sme názoru, že vysokoškolské vzdelávanie, veda a výskum nie sú športové kategórie. Dlhodobým cieľom Univerzity veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach je v prvom rade úspešné pôsobenie ako edukačnej a vedecko-výskumnej vysokoškolskej inštitúcie a uplatnenie jej absolventov nielen na domácom, ale aj na zahraničnom pracovnom trhu. Samozrejme, každú vysokú školu či jej fakultu poteší dobré umiestnenie aj v takýchto rebríčkoch. Toto však nemôže byť cieľom. Cieľom Univerzity veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach pre nastávajúci rok je úspešne obstáť v rámci komplexnej akreditácie a pripraviť sa na medzinárodnú evalváciu, ktorá je pre univerzitu skutočným meradlom jej kvality a medzinárodného profesijného uznania.

doc. MVDr. Peter Korim, CSc.

prorektor pre rozvoj školy a hodnotenie kvality

Zasadnutie správnej rady

Dňa 16.12.2013 sa uskutočnilo riadne zasadanie Správnej rady Univerzity veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach.

Správna rada na svojom zasadnutí schválila:

- Návrh na zvýšenie základného imania o peňažný vklad jediným spoločníkom obchodnej spoločnosti AGROPODNIK SLAMOZ, s. r. o., so sídlom v Zemplínskej Teplici.

Správna rada na svojom zasadnutí zobrala na vedomie:

- Rozvojové a investičné aktivity Univerzity veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach v roku 2013.
- Skúsenosti a ďalšie zámery Univerzity veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach v oblasti čerpania finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov.

JUDr. Silvia Rolfová, tajomník SpR UVLF v Košiciach

Blahoželáme jubilantom...

V novembri a decembri oslávili významné životné jubileá naši kolegovia, ktorým prajme veľa pevného zdravia, šťastia, pracovných i osobných úspechov a mnoho splnených snov.

MVDr. Libuša Bodnárová
Mária Kurayová
Stanislav Polek
Katarína Drabiková
Eudmila Jeniková
Ol'ga Spišáková
prof. MVDr. Vladimír Vajda, CSc.
Ján Rozman

INFORMÁCIE Z VEDENIA

5. 11. 2013

Informácie prorektorky Mojžišovej o:

- prípravách Študentskej kvapky krvi pod názvom Pusťme si žilou, ktorá sa bude konať dňa 6. 11. 2013.

12. 11. 2013

Informácie rektora o:

- zasadanie Vedeckej rady UPJŠ v Košiciach konanej dňa 8. 11. 2013.

Informácie prorektorky Mojžišovej o:

- imatrikulačnom plese študentov prvých ročníkov konanom dňa 9. 11. 2013 v Jumbo Centre,
- stretnutí s veľvyslankyňou Írska Anne-Marie Callan dňa 8. 11. 2013.

Informácie prorektora Legátha o:

- priznaní práva Virologickému ústavu SAV v Bratislave podieľať sa na uskutočňovaní dennej formy štúdia doktorandského študijného programu virológia v študijnom odbore 4.2.13. virológia formou externej vzdelávacej inštitúcie v spolupráci s UVLF v Košiciach.

19. 11. 2013

Informácie rektora o:

- slávnostnom odovzdaní diplomov PhD. absolventom univerzity dňa 12. 11. 2013,
- prijatí Františka Kašického, veľvyslanca Slovenskej re-

publiky v Nórskom kráľovstve, dňa 15. 11. 2013.

Informácie prorektorky Mojžišovej o:

- stretnutí so zástupcami z Nordland University v Bodø: prof. Grete Lysfjord a prof. Vatsos Ioanis v dňoch od 2. 11. 2013 do 15. 11. 2013.

26. 11. 2013

Informácie prorektorky Mojžišovej o:

- priebehu študentskej akcie Európsky deň antibiotík, konanej v dňoch 19. a 20. 11. 2013 v pavilóne morfologických disciplín a v Študentskom domove UVLF v Košiciach.

Informácie prorektora Korima o:

- účasti na pracovnom seminári, ktorý organizovala Akreditačná komisia k aktuálnym otázkam vyplývajúcim z prípravy podkladov pre komplexnú akreditáciu, uskutočnenom 22. 11. 2013 na Filozofickej fakulte UPJŠ v Košiciach.

Informácie prorektora Nagya o:

- účasti na 8. medzinárodnej konferencii časopisu Journal of Central European Agriculture v Nitre.

3. 12. 2013

Informácie prorektora Legátha o:

- priebehu obhajob záverečných správ končiacich projektov VEGA a KEGA.

*pokračovanie
zo str. 6*

ZASADNUTIE VEDECKEJ RADY

Zasadnutie Vedeckej rady UVLF v Košiciach dňa 14. 11. 2013 otvoril a viedol jej predseda a rektor prof. MVDr. Emil Pilipčinec, PhD., podľa nasledovného programu:

1. Odovzdanie diplomu docenta MVDr. Pavlovi Naďovi, PhD.
2. Inauguračná prednáška doc. MVDr. Juraj Koppela, DrSc.
3. Vymenúvacie (inauguračné) pokračovanie doc. MVDr. Juraja Koppela, DrSc.
4. Inauguračná prednáška doc. MVDr. Anny Ondrejkovej, PhD.
5. Vymenúvacie (inauguračné) pokračovanie doc. MVDr. Anny Ondrejkovej, PhD.
6. Návrh na udelenie vedeckej hodnosti doktora vied (DrSc.) doc. Ing. Jiřímu Řehulkovi, CSc.
7. Návrh na menovanie za docentku MVDr. Máriu Fialkovičovú, PhD.
8. Návrh na menovanie za docenta MVDr. Vladimíra Macáka, PhD.
9. Návrh na menovanie za docenta MVDr. Mariána Váradyho, DrSc.
10. Vyhodnotenie výchovno-vzdelávacej činnosti na UVLF v Košiciach za ak. rok 2012/2013 na 1. a 2. stupni vysokoškolského vzdelávania

11. Vyhodnotenie výchovno-vzdelávacej činnosti na UVLF v Košiciach za ak. rok 2012/2013 na 3. stupni vysokoškolského vzdelávania
12. Návrh na zloženie komisií pre štátne skúšky a diplomové práce v študijnom programe farmácia
13. Diskusia
14. Rôzne
15. Uznesenia VR
16. Záver

Vedecká rada schválila

1. Návrh na menovanie:
  - a) doc. MVDr. Juraj Koppela, DrSc., za profesora pre študijný odbor 6.3.3 veterinárna morfológia a fyziológia,
  - b) doc. MVDr. Anny Ondrejkovej, PhD., za profesorku pre študijný odbor 6.3.7 infekčné a parazitárne choroby zvierat,
  - c) MVDr. Máriu Fialkovičovú, PhD., za docentku v študijnom odbore 6.3.4 vnútorné choroby zvierat,
  - d) MVDr. Vladimíra Macáka, PhD., za docenta v študijnom odbore 6.3.6 veterinárne pôrodnictvo a gynekológia,
  - e) MVDr. Mariána Váradyho, DrSc., za docenta v štu-

dijnom odbore 6.3.7 infekčné a parazitárne choroby.

2. Návrh na udelenie hodnosti doktora vied (DrSc.) doc. Ing. Jiřímu Řehulkovi, CSc., vo vednom odbore 040399 ostatné príbuzné odbory veterinárnych vied.
3. Návrh na začatie:
  - a) inauguračného pokračovania doc. MVDr. Štefana Faixa, CSc., v študijnom odbore 6.3.3 veterinárna morfológia a fyziológia,
  - b) inauguračného pokračovania doc. Alice Kočišovej, PhD., v študijnom odbore 6.3.7 infekčné a parazitárne choroby zvierat,
  - c) habilitačného pokračovania MVDr. Mangesh Bhide, PhD., v študijnom odbore 4.2.15 imunológia,
  - d) habilitačného pokračovania Ing. Tibora Maliara, PhD., v študijnom odbore 6.3.3 veterinárna morfo-

lógia a fyziológia.

1. Návrh na doplnenie členov odborovej komisie pre študijný odbor 4.2.15 imunológia v zložení: MVDr. Dáša Čížková, DrSc., doc. MVDr. Norbert Žilka, PhD., a RNDr. Rostislav Škrabana, PhD.
2. Návrh na zloženie komisií pre štátne skúšky a diplomové práce v študijnom programe *farmácia a študijnom programe trh a kvalita potravín*.

Vedecká rada zobrala na vedomie:

1. Vyhodnotenie výchovno-vzdelávacej činnosti na UVLF v Košiciach za ak. rok 2012/2013 na 1. a 2. stupni vysokoškolského vzdelávania
2. Vyhodnotenie výchovno-vzdelávacej činnosti na UVLF v Košiciach za ak. rok 2012/2013 na 3. stupni vysokoškolského vzdelávania

Spoločné zasadnutie akademického senátu a rady základnej organizácie odborového zväzu

Dňa 25. 11. 2013 sa konalo spoločné zasadnutie Akademického senátu UVLF v Košiciach a Rady ZO OZ PŠVaV UVLF v Košiciach.

Akademický senát na spoločnom zasadnutí s Radou ZO OZ PŠVaV UVLF v Košiciach schválil:

1. Mandátovú, návrhovú a volebnú komisiu
2. Návrh Pracovného poriadku Univerzity veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach - vnútorný predpis č. 16
3. Jakuba Nemčeka – študenta Univerzity veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach za člena Správnej rady UVLF na 2-ročné funkčné obdobie odo dňa vymenovania

4. Návrh na zvýšenie základného imania o peňažný vklad jediným spoločníkom obchodnej spoločnosti AGROPODNIK SLAMOZ, s. r. o., so sídlom v Zemplínskej Teplici
5. Rôzne
6. Záver

Akademický senát na svojom zasadnutí uložil rektorovi univerzity vypracovať nový návrh systemizácie pracovných miest vysokoškolských učiteľov.

doc. MVDr. Peter Lazar, PhD.
predseda akademického senátu

Štyridsať rokov etologických konferencií Českej a slovenskej etologickej spoločnosti

Spoločné fotografovanie v košickej zoológickej záhrade

V dňoch 13. – 16. 11. 2013 sa v priestoroch Inštitútu vzdelávania veterinárnych lekárov v Košiciach konala 40. etologická konferencia Českej a slovenskej etologickej spoloč-

nosti. Pri tejto príležitosti by sme vám radi predstavili našu etologickú spoločnosť a uviedli niekoľko faktov z jej histórie. Česká a slovenská etologická spoločnosť (ČSEtS) vznikla

r. 1992 ako odborné združenie občanov. Jej úlohou je prispievať k rozvoju vedeckého štúdia a vzdelávania v oblasti správania zvierat a ľudí. K naplneniu jej cieľov má prispieť najmä činnosť združení, ktorá zahŕňa organizovanie vedeckých konferencií a špeciálnych odborných podujatí, vydávanie spravodajcu spoločnosti, napomáhanie popularizácii vedy, sprostredkovanie spolupráce s obdobnými zahraničnými organizáciami, zabezpečenie informačnej siete v odbore a podporovanie etologicky zameraných študentských výskumných projektov.

Táto spoločnosť síce bola formálne ustanovená až začiatkom 90-tych rokov 20. storočia, ale tradícia stretávania ľudí, ktorí sa zaujímajú o problematiku výskumu správania, má už 40 rokov, pretože už dvadsať rokov jej predchádzali etologické konferencie. Prvá sa konala v roku 1973 v Bílé Třemešné pri Dvore Královom, kde jedným z významných účastníkov bol aj riaditeľ ZOO v Dvůr Králové Ing Vágner. Iniciátormi prvej a nasledujúcich interdisciplinárnych etologických konferencií bol významný československý etológ PhDr. Jaroslav Madlafousek, PhD., ako aj ďalší vedeckí pracovníci: PhDr. S. Fraňková, Dr.Sc., prof. Z. Veselovský, Dr.Sc., prof. Mysliveček, CSc., prof. V. Bičík, CSc., RNDr. I. Heráň, prof. Kršíak, DrSc., PhDr. P. Donát, PhD., prof. L. Bartoš, Dr.Sc., PhDr. Z. Klein, PhD., doc. M. Czako, CSc., doc. M. Novacký, CSc., ako aj mnohí ďalší vedeckí pracovníci, ktorí sa zaslúžili o zabezpečenie každoročných etologických konferencií, ako aj o to, aby sa etológovia v Česko-Slovensku každoročne stretávali a integrovali sa do jednej vedeckej spoločnosti v oblasti živočíšnej a humánnej etológie. Tieto medziodborové etologické konferencie mali výrazný podiel na celkovom rozvoji etológie v Čechách a na Slovensku. V roku 1993 po rozdelení spoločného štátu vznikla Česká a Slovenská etologická spoločnosť, v ktorej sa českí a slovenskí etológovia súčasne alebo striedavo zapájali aj do práce vo vedení výborov.

Záujem a účasť etológov z rôznych odborov bol vždy veľký a jednotlivé prednášky, či už plenárne, alebo vedecké referáty a príspevky, ako aj posterové aktivity boli často mimoriadnym informačným obohatením vedeckých poznatkov. Etologické konferencie mali nenahraditeľný význam ako zdroj vedeckých informácií a osobných vedeckých kontaktov medzi etológmi z rôznych odborov a mali aj dôležitú pedagogickú hodnotu pre zintenzívnenie aktivity mladých vedeckých pracovníkov, ktorí mali možnosť získavať skúsenosti, informácie a kontakty pre rozšírenie komunikačnej interakcie so širšou vedeckou komunitou. Tieto konferencie boli a sú od počiatku charakteristické veľmi neformálnou a neobyčajne priateľskou atmosférou. Je zvykom, že konferencie sa konajú každý rok na inom mieste podľa vzorca dvakrát v Čechách a raz na Slovensku. Minulý rok na Valnom zhromaždení ČSEtS bolo rozhodnuté, že jubilejná 40. konferencia sa bude konať v Košiciach a zabezpečením organizačných záležitostí bola poverená doc. MVDr. Jana Kottferová, PhD.,

MVDr. V. Petrilla (vľavo) pri večernom workshope

členka výboru, ktorej pomáhali kolegovia etológovia MVDr. Magdaléna Fejsáková, PhD., MVDr. Eva Haladová, PhD., Bc. Alena Demeová a doktorandi Ing. Igor Miňo a MVDr. Raquel Matos. Vedeckú časť konferencie, výber plenárnych prednášok, zaradenie prednášok a posterov a vedecké posudzovanie organizuje vždy výbor ČSEtS po vzájomnej dohode.

Tohtoročnej konferencie sa zúčastnilo približne 80 účastníkov z vedeckých a pedagogických pracovísk zo Slovenskej a Českej republiky. Bolo nám potešením, že možnosť vypočuť si prednášky z tejto problematiky využilo okolo 50 študentov našej univerzity. Poniktorí na podujatí strávili aj niekoľko dní. Je dobrým zvykom konferencií, že každoročne sú podporované aktívne účasti študentov, či už doktorandov, alebo diplomantov. Preto aj tento rok boli v závere konferencie ocenené najlepšie študentské prednášky a poster. Plenárne prednášky predniesli:

RNDr. Michal Dubovický, CSc., Ústav experimentálnej farmakológie a toxikológie SAV Bratislava: Zmeny funkčného vývinu mozgu a správania v dôsledku pôsobenia prenatálnych a skorých postnatálnych vplyvov.

RNDr. Anton Krištín, DrSc., Ústav ekológie lesa SAV Zvolen: Food and foraging behaviour in insectivorous birds: theories & applications.

Mgr. Kamil Vlček, PhD., Fyziologický ústav AV ČR, Praha: Navigace lidí v prostoru, její mozkový podklad a poruchy.

Abstrakty príspevkov z konferencie sú prístupné na webovej stránke spoločnosti www.cset.s.sk.

Konferencia je typická nielen neformálnym oblečením, ale aj tým, že účastníci sú po odbornej stránke vyťažení celých dvadsaťštyri hodín. V prvý deň o odborný večerný program sa postaral MVDr. Vladimír Petrilla svojím zaujímavým rozprávaním o manipulácii s hadmi a cestovateľskými skúsenosťami. Ďalší večer sa konala Valná hromada ČSEtS, kde bolo plénum informované, že v r. 2014 sa bude ďalšie stretnutie konať v netradičnú dobu z toho dôvodu, že sa spoločnosť stala organizátorom The European Conference on Behavioural Biology (ECBB) v dňoch 17. – 20. júla 2014 v Prahe (<http://ecbb2014.agrobiology.eu/>), čím zároveň aj všetkých záujemcov pozývame.

Okrem zaujímavých vedeckých vystúpení bola súčasťou odbornej časti konferencie aj návšteva košickej ZOO, kde mali účastníci prehliadku s odborným výkladom a možnosťou konzultovať svoje názory s riaditeľom Mgr. Erichom Kočnerom a zoológom Ing. Patrikom Pastorekom. Záujemci o akvateraristiku mali možnosť nahliadnuť aj do priestorov školského Aqua Terra klubu UVLF a porozprávať sa so študentmi. Svojou účasťou obohatilo program konferencie aj Lesoochranárske zoskupenie VLK, ktoré informovalo prezentačným stánkom o svojej činnosti. Súčasťou spoločenského programu konferencie bolo večerné posedenie v duchu zaspomínania si na dobu uplynulú a spoločných odborných rozhovorov pri chutnom pokme. V posledný deň v závere konferencie bolo skonštatované, že všetci sa v Košiciach veľmi príjemne cítili, tešia sa na najbližšie stretnutie a poniektorí účastníci ešte pred odchodom domov využili možnosť spoznania nášho mesta za pomoci profesionálneho sprievodcu.

Záverom už môžeme iba skonštatovať, že síce organizátori sa cítia vyčerpaní, ale majú príjemný pocit, že svojím úsilím napomohli v ďalšej línii myšlienky rozvoja tohto krásneho vedného odboru. Poďakovanie organizačného výboru ČSEtS patrí vedeniu UVLF v Košiciach, zamestnancom košickej ZOO a Inštitútu vzdelávania veterinárnych lekárov za podporu a pomoc pri organizovaní konferencie.

Organizačný kolektív konferencie

Seminár pre študentov veterinárnej medicíny

V dňoch 20. – 21. 11. 2013 sa uskutočnil v Bruseli seminár pre študentov veterinárnej medicíny organizovaný Európskou komisiou, na ktorom sa zúčastnil aj zástupca UVLF v Košiciach. Hlavným cieľom seminára bolo oboznámiť týchto študentov s prácou Európskej únie v oblasti verejného

zdravia, zdravia zvierat a welfare, a to v duchu stratégie One World – One Medicine – One Health. Organizátori ponúkli účastníkom zaujímavý program. Prvý deň seminára bol venovaný organizáciám, ktoré sa venujú ako potravinovej bezpečnosti, tak zdraviu zvierat a ľudí. Medzi nimi napríklad OIE, FVO, FVE, ale aj menej známa COPA COGECA zaoberajúca sa problematikou hospodárskych zvierat. Po obede boli predstavené programy na elimináciu zavedenia chorôb do EÚ z tretích krajín, a to konkrétne chorôb včiel, besnoty a vtáčej chrípky. Po diskusii bola naplánovaná exkurzia po Bruseli, ktorá sa však skrátila pre nepriazeň počasia. Ďalší deň seminára ponúkali účastníci riešenia na zlepšenie kvality potravín, zdravia a welfare zvierat a predovšetkým informovanosti spotrebiteľov. Boli navrhnuté viaceré idey, ktoré by mohli podľa študentov dopomôcť k riešeniu týchto problémov.

Účastníci odchádzali spokojní, s novými kontaktmi a novými ideami, ktoré môžu následne uskutočniť aj na vlastnej alma mater. Som rada, že taktiež Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach získala cenné kontakty, ktoré využije aj v budúcnosti.

Zuzana Mojžišová
študentka 2. ročníka VVL

Izrael – zaslúbená zem pre vedu a výskum

Každoročne Veterinárni a farmaceutická univerzita Brno (VFU) vyhlasuje výberové konanie pre študentov VFU na zahraničnú praktickú stáž FREEMOVERS. Tohtoročnou novinkou na VFU je projekt Posílení mobility studentů VFU Brno do zemí mimo EU. Obidve stáže sú vhodné na krátkodobý (min. 28 dní) zahraničný študijný pobyt, ktorý si musí študent dopredu dohodnúť. Keďže som študentka externej formy doktorandského štúdia odboru farmakognózia na Farmaceutickej fakulte VFU, mala som možnosť zúčastniť sa výberových konaní na obidva projekty.

Začala som hľadať školiteľa na zahraničnej univerzite, ktorý by bol ochotný ma prijať. Vzhľadom na tému mojej dizertačnej práce – vplyv nanočastíc na rastliny, som oslovovala univerzity so zameraním na farmakognóziu a biotechnológiu rastlín. Profesor Moshe Sagi z Univerzity Bena Guriona v Izraeli prejavil vážny záujem. Po preverení mojich vedomostí

a skúseností ma pozval absolvovať vedeckú stáž v jeho laboratóriu na inštitúte Jacoba Blausteina pre púštne výskumy. Jeho pozvánka mi umožnila zúčastniť sa výberového konania na projekt Freemovers, ktoré som úspešne absolvovala. Vedenie Univerzity veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach a pani doc. Ing. Jarmila Eftimová, CSc., vedúca katedry farmakognózie a botaniky, kde som zamestnaná, mi dovolili vycestovať na vedecký pobyt.

Od 3. júna do 4. júla 2013 som absolvovala výskumný študijný pobyt v rámci programu Freemovers, počas ktorého som skúmala vplyv ZnO nanočastíc v rôznych koncentráciách na rastliny rodu *Salicornia* a *Sarcocornia*. Práca v špičkovom vybavenom laboratóriu pod vedením skúseného odborníka prof. Moshe Sagi ma natoľko nadchla, že som si podala prihlášku aj na druhý projekt organizovaný VFU. Na základe odporúčaní od prof. Moshe Sagi som bola opäť vybraná

Moje dočasné pracovisko

a vedeckú stáž som absolvovala od 16. júla do 17. augusta 2013.

Náplňou mojej vedeckej stáže bolo sledovanie zmien na rastlinách rodu *Salicornia* a *Sarcocornia*, ktoré boli kultivované v špeciálnom živnom médiu s prídavkom ZnO nanočastíc. *Salicornia* a *Sarcocornia* patria medzi halofyty – rastliny rastúce na územiach s vysokou salinitou. Pre poľnohospodárske a farmaceutické využitie sa pestujú v skleníkoch, kde sú zavlažované morskou vodou. Nanočastice sú látky, ktorých minimálne jeden rozmer je v rozmedzí 1 – 100 nanometrov. Hlavným dôvodom narastajúceho používania nanočastíc je ich veľký aktívny povrch vzhľadom k ich malej veľkosti. Nanočastice oxidu zinočnatého (ZnO NP) patria do skupiny najčastejšie používaných nanočastíc z radov oxidov kovov hneď za prvým TiO₂ NP. Práve ZnO NP sú široko používané vďaka svojim antikorozióznym vlastnostiam, transparentnosti a schopnosti pohlcovať UVA a UVB žiarenie v komerčných prípravkoch, ako sú napríklad transparentné UV ochranné filmy, elektronické zariadenia, sklo, keramika, stavebné materiály, kozmetické prípravky, opaľovacie krémy atď.

Okrem morfológických parametrov rastlín (dĺžka koreňa a nadzemnej časti, rozvetvenosť koreňa, hmotnosť nadzemnej a podzemnej časti) som sa zamerala na účinky ZnO NP spojené s reaktívnymi formami kyslíka. Histochemickým farbením rastlín som lokalizovala a stanovila mieru produkcie H₂O₂ a superoxidu. Taktiež som sledovala aktivitu antioxidantných enzýmov – superoxid dismutáza, askorbát peroxidáza a peroxidáza. Po elektroforetickej separácii proteínov na gély som aplikovala chemikálie, ktoré ofarbili na gély len

Vodopád v púšti a moji spolupracovníci – Ind Sudhakar Srivastava, Zambijčan Miyanda Moombe, Ruska Tatiana Bogdanova a Kazachka Assylay Kurmanbayeva

miesta s výskytom enzýmu s danou aktivitou. Metódou Western Blot som vizualizovala glutation peroxidázu a glutation reduktázu, proti ktorým mi môj český školiteľ doc. PharmDr. Petr Babula, Ph.D., poskytol protilátky.

Používané metódy (histochemická vizualizácia, stanovenie aktivity enzýmov na gély, Western Blot) je možné aplikovať aj pri výskume živočíšnych prípadne mikrobiálnych preparátov. V skúmaní efektu ZnO nanočastíc na rastliny budem pokračovať v Košiciach a Brne. Výsledky získané na výskumnom pobyte v Izraeli a doplnené o výsledky získané na UVLF v Košiciach a VFU Brno, budú použité na prípravu vedeckej publikácie a povedú k obhájeniu dizertačnej práce. V Izraeli ma zaujal rozumný a ekonomický prístup k používaniu laboratorných zariadení – všetky zariadenia boli spoločné a plne využívané. Uvediem príklad – na univerzite o veľkosti polovice našej alma mater mali jednu miestnosť, kde bolo 5 druhov mikroskopov, v ďalšej chromatografy, centrifúgy a autoklávy. Je zaujímavé, že aj keď získavajú oveľa väčšie granty ako je možné na Slovensku, nekupujú prístroje pre seba, ale pre všetkých.

Moja veľká vďaka patrí profesorovi Moshe Sagi za excelentné vedenie a starostlivosť, môjmu školiteľovi doc. PharmDr. Petrovi Babulovi, Ph.D., za odborné rady a poskytnuté protilátky. Kolegom v laboratóriu, študentom Univerzity Bena Guriona a Izraelčanom ďakujem za vytvorenie priateľsko-rodinnej atmosféry a obohatenie môjho života. Najväčšia vďaka patrí UVLF v Košiciach a VFU Brno za možnosť absolvovať študijný pobyt.

Mgr. Ľudmila Ballová

Katedra farmakognózie a botaniky UVLF v Košiciach

Foto: archív autorky

Novovymenovaná vysokoškolská profesorka z UVLF v Košiciach

Prezident SR Ivan Gašparovič vymenoval 26. 11. 2013 v zmysle ústavnej funkcie prezidenta SR podľa č. 102 ods.1 písm. h/ Ústavy Slovenskej republiky 45 vysokoškolských profesorov. Menovací dekrét prevzala aj **doc. MVDr. Zuzana Ševčíková, PhD.**, z Univerzity veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach, a to v odbore veterinárna morfológia a fyziológia.

Prezident v slávnostnom príhovore zablahoželal novovy-

menovaným profesorom. Zdôraznil, že byť nositeľom takéhto posolania nemôže byť každý: „Môže ním byť iba ten, kto si dáva v živote a v profesii najvyššie ciele a pre ich dosiahnutie je schopný a povinný vzdať sa istého pohodlia, odovzdať veľmi veľa a častokrát pracovať viac a intenzívnejšie než ostatní.“ Pre potrebu zvelaďovania Slovenska zdôraznil, že byť vzdelaný a mať dostatok informácií znamená vedieť sa orientovať v čoraz komplikovanejšom svete, ktorého sme všetci súčasťou. Popri rodine je to práve škola, ktorá tieto informácie o reálnom a nie virtuálnom živote môže poskytnúť. Ivan Gašparovič pripomenul profesorom veľkú zodpovednosť za formovanie profesionálnej a čiastočne aj životnej kariéry mladých ľudí, z ktorých mnohí si nakoniec nezvolia vlastnú domovinu pre svoje profesionálne a rodinné uplatnenie. Aj keď často dôvody, ktoré ich k tomu donútiť, sú možnosti, ktoré im európsky i svetový trh dáva. „No častokrát tu zohráva rolu kvalita vzdelania. Je preto opodstatnené, aby sa všetci, ktorí sa angažujú v oblasti vysokoškolskej vedy a vzdelávania zamýšľali nad tým, či v konečnom dôsledku menej neznamená viac. Či je vzdelanie podobne ako zdravie primárne tovarom, teda ekonomickou kategóriou alebo vyšším princípom,“ povedal v závere príhovoru prezident.

Priebeh slávnostného aktu menovania profesorov vysokých škôl je dostupný na <http://www.prezident.sk/?video-archiv&stranka=2>

Mladí vedci – bezpečnosť potravinového reťazca

Dňa 7. – 8. novembra 2013 sa v Bratislave v hoteli SOREA Regia konala vedecká konferencia *Mladí vedci – bezpečnosť potravinového reťazca*, ktorá bola organizovaná Národným kontaktným bodom pre vedeckú a technickú spoluprácu s EFSA (MPRV SR) v spolupráci s Fakultou chemickej a potravinárskej technológie STU v Bratislave. Konferencia bola určená mladým vedeckým pracovníkom pôsobiacim v oblasti bezpečnosti celého potravinového reťazca. Jej cieľom bolo prezentovať najnovšie trendy, ktoré sa týkajú všetkých oblastí celého potravinového reťazca od zdravia rastlín, prípravkov na ochranu rastlín, krmív, zdravia a dobrých životných podmienok zvierat (welfare), cez potravinárske produkty až po zdravie ľudí.

Na tomto v poradí VI. ročníku konferencie (predchádzajúce sa konali v Modre 2008, v Nitre 2009, v Gabčíkove 2010, v Košiciach 2011, v Nitre 2012) sa aktívne zúčastnil najvyšší

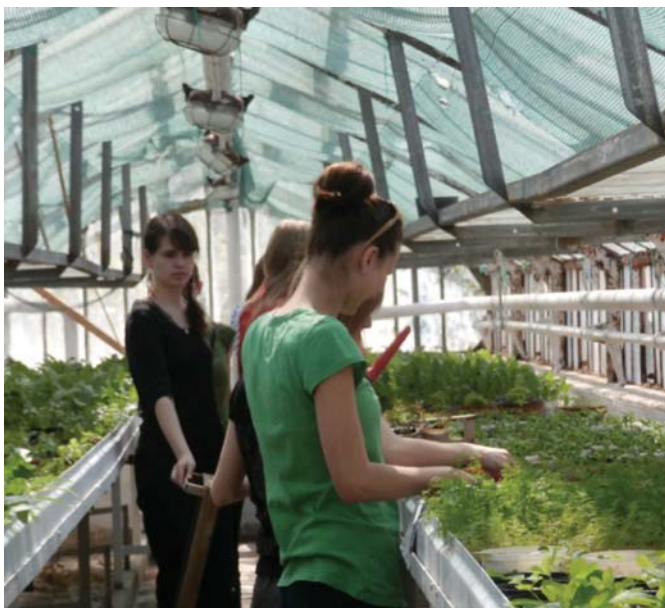
počet účastníkov v jej doterajšej histórii, čo svedčí o rastúcej popularite tohto podujatia. Celkovo bolo prezentovaných 43 prednášok a 64 posterových prezentácií, z ktorých bol zostavený zborník. Okrem Fakulty chemickej a potravinárskej technológie STU v Bratislave tu mali zastúpenie aj University of Agriculture in Krakow, Fakulta veterinárnej hygieny a ekológie Veterinárnej a farmaceutickej univerzity v Brne, Výskumný ústav rybársky a hydrobiologický Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, Fakulta ošetrovateľstva a zdravotníckych odborných štúdií SZÚ v Bratislave, Farmaceutická fakulta UK v Bratislave, Prírodovedecká fakulta UK v Bratislave, Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Slovenská zdravotnícka univerzita v Bratislave, Výskumný ústav potravinársky Bratislava, Štátny veterinárny a potravinový ústav Bratislava, SAV Bratislava, Štátny veterinárny a potravinový ústav Dolný Kubín, Fakulta agrobiológie a potravinových zdrojov SPU v Nitre, Fakulta biotechnológie a potravinárstva SPU v Nitre, Centrum výskumu živočíšnej výroby Nitra, Lekárska fakulta UPJŠ v Košiciach, Prírodovedecká fakulta UPJŠ v Košiciach, Ústav fyziológie hospodárskych zvierat SAV Košice a v neposlednom rade aj Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach, ktorú reprezentovalo celkovo 20 mladých vedcov.

Nasledujúci ročník tejto z roka na rok populárnejšej konferencie sa bude konať v Košiciach, a tak dúfajme, že úrovňou a počtom prihlásených nebude za predchádzajúcimi ročníkmi zaostávať.

MVDr. Ján Mačanga, PhD.

Foto: Ing. Juraj Mendel z Národného kontaktného bodu pre vedeckú a technickú spoluprácu s EFSA

Z činnosti katedry farmakognózie a botaniky

Študenti pri práci v skleníku

V študijnom programe farmácia v súčasnej dobe katedra zabezpečuje výučbu predmetov: farmaceutická botanika, farmakognózia a produkcia liečivých rastlín. V rámci výučby farmaceutickej botaniky študenti prehľbujú svoje vedomosti z oblasti cytológie, anatómie, morfológie, organológie rastlín a získavajú prehľad o taxonomicky významných rastlinách vhodných na využitie vo farmácii na prípravu čajovín, tinktúr a potravinových doplnkov. Na farmakognóziu sa študenti zaoberajú separáciou, izoláciou a analýzou ob-

sahových látok rastlín, ich farmakologickým účinkom a ich terapeutickým využitím. V minulom roku nám pribudol nový predmet produkcia liečivých rastlín, ktorý študentov zoznámuje s technológiou pestovania a spracovania liečivých rastlín. S potešením môžeme skonštatovať, že študenti prejavili o predmet veľký záujem. V minulom roku sa prihlásilo 104 a v tomto roku až 108 študentov. Pod odborným vedením doc. Ing. Jarmily Eftimovej, CSc., a RNDr. Bačkorovej, PhD., sa študenti naučili predpestovať priesady liečivých rastlín, postupne ich vysádzali na polička a priebežne sa o liečivé bylinky aj starali. Predpestovať liečivé rastliny sa nám podarilo len vďaka sponzorovi Agro CS Slovakia, a. s., Lučenec, hlavne Ing. Mužilovi, ktorý nám zdarma poskytol špeciálny substrát na bylinky a špeciálne hnojivá Kristalon, a tým nám umožnili predpestovať kvalitné a zdravé sadenice. Touto cestou by sme chceli vysloviť poďakovanie, že už po druhýkrát nám takto pomohli odborne viesť cvičenia. Výučba je pre študentov atraktívnejšia a zároveň sa u nich vytvára pozitívny vzťah k liečivým rastlinám, čo môžu neskôr využívať v profesionálnej praxi. Na základe zmluvy o spolupráci s Agrokarpoty, s. r. o., Plavnica sme pre nich vypestovali 10 tisíc kusov priesad medovky lekárskej. Taktiež pre Afrabio Levoča sme dopestovali 6 tisíc kusov leuzezy šuštivej, šišiaka bajkalského a dvojjuba trojdielneho, ktoré si firma pre náročnosť vzhádzania nevie sama dopestovať. V priebehu letného obdobia sme zo získaných finančných prostriedkov dali nainštalovať firme NETAFIM Slovakia, s. r. o., do všetkých skleníkov závlahu, a tak odbúrali náročné ručné polievanie. Prajeme si, aby sa nám do budúca aj vďaka sponzorom darilo naplňovať svoje poslanie a robiť prácu čo najlepšie.

doc. Ing. Jarmila Eftimová, CSc.

pokračovanie
na str. 14

Deň akademickej mobility a internacionalizácie IV aj o spoločných študijných programoch

SAIA v spolupráci s ministerstvom školstva a s Úradom vlády SR zorganizovala 12. 12. 2013 v Bratislave v poradí už štvrtú konferenciu pre pracovníkov vysokých škôl a výskumných organizácií, ktorí sa profesionálne venujú medzinárodnej spolupráci a internacionalizácii svojich inštitúcií. Cieľom podujatia bolo poskytnúť zainteresovaným odborníkom aktuálne informácie o nových aktuálnych problémoch v oblasti ich pôsobenia. Štvrtý ročník podujatia sa zameral najmä na oblasť rozvoja ľudských zdrojov vo vysokoškolskom vzdelávaní a vedy z pohľadu internacionalizácie vysokých škôl, ako aj na problematiku spoločných študijných programov a ich akreditácie na Slovensku. Do programu konferencie boli zaradené aj aktuálne informácie o programoch EK Horizont 2020 a Erasmus+.

Program konferencie bol rozdelený do štyroch blokov prednášok. V **bloku I Zamestnávanie cudzincov v oblasti vzdelávania, vedy a výskumu počas štúdia** odznali informácie o podmienkach pre zamestnávanie cudzincov na Slovensku (vrátane aktuálnych zmien zákona o službách zamestnanosti od 1. 1. 2014 a ich dopad na prácu zahraničných študentov, ako aj zahraničných pedagógov a výskumníkov na Slovensku) od Ing. P. Vargu z Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny SR. O otázkach zamestnávania cudzincov a občanov EÚ referoval Mgr. J. Beličák zo Sociálnej poisťov-

ne. **Blok II** bol venovaný **aktuálnym informáciám o štipendijných a grantových programoch a službách SAIA, n. o.** Do **bloku III** boli zaradené referáty venované **spoločným študijným programom a ich akreditácii**. Ako prvá vystúpila tajomníčka Akreditačnej komisie SR RNDr. Mária Holická, ktorá uviedla základné legislatívne podmienky a pravidlá pre akreditáciu spoločných študijných programov na Slovensku. Uviedla, že doteraz Akreditačná komisia SR posudzovala len tri žiadosti o akreditáciu spoločných študijných programov, pričom len jedinej vysokej škole na Slovensku – Univerzite veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach – minister školstva, vedy, výskumu a športu SR priznal právo udeľovať príslušný akademický titul absolventom spoločného bakalárskeho študijného programu. O význame a poslaní spoločných študijných programov oboznámil prítomných generálny riaditeľ sekcie vysokých škôl MŠVV a Š SR prof. Ing. Peter Plavčan, CSc. Zdôraznil, že pri tvorbe spoločných študijných programov by sa mali integrovať najlepšie profesionálne kapacity a poskytovať najnovšie vedecké poznatky zúčastnených vysokých škôl. Ďalším významným cieľom spoločných študijných programov by mohla byť príprava odborníkov na povolania, ktoré ešte neexistujú. Prof. Plavčan sa dotkol aj doby priznania práva vysokej školy udeľovať príslušný akademický titul absolventom spoloč-

„Ženy v jadre“ zavítali na našu alma mater

Dňa 15. 11. 2013 v obedňajších hodinách k nám dorazila skupinka približne 25 žien – členiek sekcií „Radičná ochrana“ a „Ženy v jadre“ Slovenskej nukleárnej spoločnosti (SNUS). SNUS je dobrovoľné združenie odborníkov, ktorých profesijný a študijný záujem sa týka jadrovej techniky, jadrovej energetiky a využitia ionizujúceho žiarenia. Je súčasťou Európskej nukleárnej spoločnosti (ENS). Hlavným cieľom činnosti SNUS je koordinácia a podpora tvorivej aktivity, uspokojovanie vedeckých a odborných záujmov jej členov, zabezpečovanie a prenos informácií.

Realizácii tohto stretnutia s krátkou exkurziou krásneho okolia univerzity predchádzalo niekoľko aspektov. Základom sú veľmi dobré vzájomné odborné a osobné vzťahy, ktoré vznikli na opakovaných ročných konferenciách v krásnej prírode tajchov – Počúvadlo v Banskej Štiavnici. S nápadom prísť na našu univerzitu ako súčasť konferencie Rožňava – Košice mala kolegyňa Ing. Terézia Melicherová. Samozrejme, aby všetko mohlo fungovať a „Ženy v jadre“ mohli prísť, bolo potrebné urobiť zopár menších i väčších krokov a poďakovanie patrí doc. Kataríne Beňovej za skvelú

spoluprácu, predsedovi SNUS prof. Ing. Vladimírovi Slugeňovi a prof. Michalovi Toropilovi, že sa výborne zhostil úlohy hostiteľa a viedol prednášku a diskusiu toľkých žien s odbornosťou, jemu vlastným humorom a šarmom, ktorý našim milým kolegyniam imponoval.

Prof. Toropila po uvítaní oboznámil členky SNUS s históriou vzniku ústavu rádiobiológie, v súčasnosti ako ústavu biológie, zoológie a rádiobiológie, ako aj so samotným predmetom rádiobiológie pre študijný program všeobecné veterinárske lekárstvo, rádiobiológia potravín pre študijný program hygiena potravín, rádiofarmakológia a rádiofarmaká pre študijný program farmácia. Ďalej prednášajúci hovoril o riešení grantových projektov so zameraním na ionizujúce žiarenie, o výchove a ďalšom vzdelávaní diplomantov či doktorandov. Nasledovala príjemná diskusia plná otázok i odpovedí.

Po krátkej prestávke sme pokračovali ďalej, kde MVDr. Denisa Daňová v druhej prednáške sprevádzanej fotodokumentáciou hovorila o histórii našej alma mater, organizačnej štruktúre a kvalite katedier a kliník, ale i experimentálnych stredísk, účelových zariadení a o záujmových kluboch študentov. Že je naša univerzita plná vedy i života v nej, svedčia aj vedecko-odborné, mnohé kultúrno-spoločenské a športové podujatia ako pre zamestnancov, tak aj pre študentov.

Po ukončení nastal aplauz a príhovor ako aj poďakovanie predsedníčky „Ženy v jadre“ pre oboch prednášajúcich a pokračovali sme exkurziou po nádhernom zelenom areáli s hrdým vítajúcim žrebcom Ardom (na ktorého sa tiež mimoriadne tešili a aj sa s ním fotili), za spevu stromových vtákov, či naháňania a šantenia veвериčiek, ale i pokojného a spokojného odpočívania koní v nových výbehoch, ako to zaznievalo zo záverečného dojmu našich hostí. „Ženy v jadre“ odchádzali spokojné, plné nových informácií, zážitkov, milo prekvapené z príjemného stretnutia, ale i naviazania vzájomných kontaktov na poli odbornej pôsobnosti. Ďakujeme im za návštevu.

MVDr. Denisa Daňová, PhD.

Doc. MVDr. Štefan Izák oslávil svoje 90. narodeniny

Jubilant sa narodil 1. 12. 1923 v Starom Tekove. Menovaný promoval na VŠV v Brne vo februári 1949. Po promócií bol zaradený na riadenie umelej inseminácie do dediny Novosad v okrese Trebišov. Do zamestnania na VŠV v Košiciach bol prijatý medzi prvými zamestnancami v tej dobe sa rodiacej vysokej školy ako asistent 1. 11. 1949 na zriadenie a vedenie ústavu hygieny potravín. Po dohode s vtedajším rektorom akademikom Hovorkom sa vrátil na jeden rok do Brna, kde po skončení štúdia mal pôvodne nastúpiť k doc. Höklovi na výskumný ústav pre mäso a ryby. V roku 1950 sa zriadil ústav pre technológiu potravín a v roku 1951 ústav pre hygienu potravín. Zákon 58/1950 Z. o vysokých školách prikazoval zriaďovať katedry, a tak od 23. 10. 1950 z uvedených ústavov vznikla katedra potravín, na čele ktorej bol menovaný MVDr. Štefan Izák. Jubilant sa v roku 1953 stal vedúcim katedry hygieny potravín a mikrobiológie. Katedru tvorili ústav hygieny potravín – vedúci MVDr. Š. Izák, ústav mikrobiológie a imunológie – vedúci MVDr. A. Sokol, ústav zoohy-

gieny – vedúci MVDr. J. Rosocha. Opätovnou reorganizáciou katedier od roku 1957 vznikla samostatná katedra hygieny a technológie potravín pod vedením jubilanta. V roku 1961 sa habilitoval a bol menovaný za docenta pre hygienu potravín. Funkciu vedúceho katedry oslávenec vykonával do roku 1971. Vedúcim ústavu hygieny a technológie mäsa bol od roku 1971 až 1978. V roku 1989 po 40 ročnom pôsobení na VŠV v Košiciach odchádza do dôchodku.

Doc. Izák patrí medzi najstarších pedagógov – hygienikov. Počas svojho aktívneho profesijného života vysokoškolského učiteľa vydal samostatne alebo ako vedúci autorského kolektívu niekoľko vysokoškolských skrípt a jednu celoštátnu vysokoškolskú učebnicu. V odborných časopisoch publikoval vyše 100 odborných a vedeckých prác. Pod jeho vedením na základe požiadavky vtedajšieho Povereníctva pre poľnohospodárstvo bolo vykonaných niekoľko 3-týždňových kurzov mäso-prehliadačov, o čom katedra vystavovala osvedčenia a bola v tom čase jediným pracoviskom na Slovensku tohto

druhu. Organizačne zabezpečoval a viedol odborné školenia veterinárnych hygienikov a pracovníkov mliekarenského a mäsového priemyslu. Bol školiteľom vedeckých aspirantov a vedúcim vyše 50-tich diplomových prác. Bol členom vedeckej rady a odborných komisií. V čase jeho vedenia sa pracovisko zaoberalo najmä mikrobiológiou prátu, sérologickými metódami vyšetovania mäsa a surovín živočíšneho pôvodu. Výskum bol zameraný na využitie umelých hmôt ako obalového materiálu potravín, skvalitnenie mäsových výrobkov s prímiesou fosfátov a príčiny zelenania údenárskych mäsových výrobkov. V druhom desaťročí školy sa pod vedením jubilanta riešila problematika biologickej hodnoty potravín živočíšneho pôvodu. Taktiež boli skúmané faktory kŕmenia, kastrácie a niektorých chorôb na kvalitu a biologickú hodnotu mäsa hydiny a jatočných zvierat. Študovaná bola stabilita farby údenárskych mäsových výrobkov.

Jubilanta možno charakterizovať ako veľmi skromného a nekonfliktného človeka. Vždy bol ochotný poradiť a podeliť sa o svoje odborné skúsenosti. Na základe vlastnej žiadosti bol vo februári 1990 na VŠV v Košiciach rehabilitovaný za spôsobené krivdy a nespravodlivý postih v rokoch 1968 – 1990. Žije v Košiciach.

Kolektív zamestnancov Katedry hygieny a technológie potravín UVLF v Košiciach ďakuje jubilantovi, prvému zamestnancovi a vedúcemu novovzniknutej ustanovizne pre hygienu potravín, za prínos pri budovaní jej základov a počiatkov vzdelávania v danej oblasti. Zároveň mu prajeme do ďalších rokov pevné zdravie, šťastie a životnú pohodu v kruhu rodiny a priateľov.

prof. MVDr. Peter Turek, PhD.
vedúci katedry hygieny a technológie potravín

Rektor univerzity prof. Pilipčinec prijal jubilujúceho doc. Izáka v zasadačkej miestnosti rektorátu dňa 10. 12. 2013 a za prítomnosti ďalších členov vedenia a súčasného vedúceho katedry hygieny a technológie potravín prof. Tureka mu odovzdal zlatú pamätnú medailu univerzity a pozdravný list ako výraz uznania osobnosti, ktorú si navždy budeme pamätať ako jedného zo zakladateľov našej univerzity, ako osobnosť, ktorá sa podieľala v neľahkej dobe na vybudovaní uznávanej vzdelávacej veterinárskej ustanovizne od samotných základov. Na pracovisku katedra hygieny a technológie potravín sa stal jedným z priekopníkov nového ponímania hygieny potravín a jeho úzka spolupráca s praxou bola neoceniteľnou pre hygienikov a pracovníkov mäso spracujúcich či mliekarenských podnikov

Predvianočné stretnutie 2013

Rok sa opäť stretol s rokom a v piatok 13. decembra sa mohli pozvaní hostia z radov zamestnancov univerzity i jej priateľov a partnerov opäť stretnúť v priestoroch reštaurácie Golden Royal na predvianočnom stretnutí. Tak, ako vnímame tradíciu vianočných sviatkov, tak aj toto stretnutie už má svoju tradičnú podobu a tradičnú pohodu. V duchu blížiacich sa sviatkov sme strávili niekoľko príjemných hodín pri rozhovore, dobrom jedle a výbornej hudbe, na začiatku ktorej bolo vystúpenie opernej speváčky Michaely Várady i hudobnej formácie OTTO VOCE. Táto skupina z Banskej Bystrice potom s veľkým úspechom zabávala tú spoločnosť, ktorá sa zdržiavala v priestoroch kongresovej sály, kde

si mohla vychutnať aj potešenie z tanca. V zimnej záhrade hral pre radosť, a neskôr aj do spevu a tanca, už tradične súbor Železiar. Skôr ale, ako sa spoločnosť rozišla do všetkých ako vždy krásne vyzdobených priestorov reštaurácie, privítal ju hosťiteľ – rektor univerzity prof. MVDr. Emil Pilipčinec, PhD., poďakoval všetkým za spoluprácu v pomaly sa končiacom roku a poprial do nového roku veľa zdravia, šťastia, rodinnej a pracovnej pohody i úspechov. Snáď sa potom každému z prítomných podarilo užiť si chvíle pokoja, zastaviť sa v rýchlo plynúcom čase a pripraviť myseľ na prežívanie sviatočnej pohody Vianoc.

(lk)

Prof. MVDr. Ján Pleva, DrSc., oslávil 85. narodeniny

Jubilant patrí k prvým absolventom VŠV v Košiciach, ktorí promovali v roku 1954 a on z nich ako jediný s červeným diplomom. Svoju pedagogickú činnosť začínal na Ústave fyziológie ako asistent, ale už po zriadení kliniky infekčných chorôb v roku 1953 sa stal jej členom, kde okrem cvičení zabezpečoval chod vtedajšieho školského obvodu s tromi strediskovými obcami. Vzhľadom k tomu, že jubilar mal už v tomto období najčulejší styk s terénom, vedenie školy ho v roku 1957 poverilo budovaním ústavu verejného a súdneho veterinárstva a zároveň i vedením rovnomernej disciplíny.

Vysoká škola bola v roku 1960 požiadaná, aby pomohla pri obsadzovaní miesta krajského veterinárneho lekára vtedajšieho východoslovenského kraja. Jubilar aj počas zastávania funkcie riaditeľa krajského veterinárneho zariadenia neprestal mať styk s našou vysokou školou. Okrem prednášok pracoval aj vedecky, čoho dôkazom je obhájenie kandidátskej dizertačnej práce v roku 1962 s tematikou moru ošípaných. Už v roku 1963 sa habilitoval na docenta. Tento odborný rast vyústil v roku 1965 do funkcie šéfa veterinárnej služby na Slovensku. V Bratislave pôsobil 4 roky a pod jeho vedením došlo k eradikácii tuberkulózy a brucelózy na Slovensku. Bohaté praktické a organizačné skúsenosti z reálnej praxe v rámci Slovenska začal po návrate na školu aplikovať pri prestavbe štúdia a študijných plánov podľa požiadavky doby, ako aj ekonomických a modernizačných metód riadenia veterinárnej činnosti. V roku 1974 bol menovaný za profesora a v roku 1983 obhájil doktorskú dizertačnú prácu. V roku 1974 došlo k prebudovaniu katedry hygieny potravín a k jej postaveniu na úroveň požiadaviek doby. V rokoch 1975 – 1989 a 1991 – 1994 bol vedúcim vyššie menovanej katedry.

Prof. Pleva prišiel s myšlienkou a má veľkú zásluhu na vzniku a formovaní študijného odboru hygiena potravín, ktorý bol oficiálne otvorený od školského roku 1975/76. Vynaložil veľké úsilie pri jeho presadzovaní v rámci siete vysokých škôl na Slovensku, ktoré vyústilo rozhodnutím Ministerstva školstva SR o jeho uznaní, čo následne bolo aplikované aj na partnerskej Vysoké škole veterinárnej v Brne pri profilovaní veterinárneho lekára – hygienika a technológa. Vedúci disciplín museli za pochodu pripraviť potrebné učebné texty. Sám prof. Pleva bol spoluautorom viacerých významných knižných učebníc. Publikoval takmer 550 vedeckých

a odborných prác vo vedeckých a odborných domácich a zahraničných časopisoch.

Oslávenec vychoval 19 kandidátov vied, bol dlhoročným členom vedeckej rady vysokej školy. Už v prvých rokoch jeho pôsobenia nadviazal úzke a priateľské vzťahy s VŠV v Brne. V priateľskom duchu riešil pred 34 rokmi aj zrod vedeckej konferencie HYGIENA

ALIMENTORUM, pre ktorú bol predtým vyčlenený priestor na konferenciách Höklových a Lenfeldových dní, konaných striedavo v Brne a v Košiciach. V roku 2014 sa uskutoční 35. ročník. Pochopiteľný je smútok jubilanta a nielen jeho, keď po 38 rokoch sa študijný program hygiena potravín v akademickom roku 2013/2014 už neotvoril.

Jubilant v roku 1994 ukončil v zmysle vtedajšieho zákona o vysokých školách svoje pôsobenie na alma mater. Svoje bohaté odborné a manažérske skúsenosti však aplikoval aj naďalej ako riaditeľ Štátneho veterinárneho ústavu v Košiciach, kde pôsobil do roku 2000.

Okrem prezentovania odborných znalostí je jubilar vnímaný ako človek schopný a ochotný postaviť sa do úlohy poradcu, priateľa. Aj v súčasnosti ho skoro denne stretávame v priestoroch katedry, kde sa ako emeritný profesor aktívne zaujíma o dianie na katedre a univerzite.

Srdečne blahoželáme k životnému jubileu a do ďalších rokov života mu prajeme pevné zdravie, neustále sviežu myseľ, šťastie a životnú pohodu.

*prof. MVDr. Peter Turek, PhD.,
kolektív katedry hygieny a technológie potravín a priatelia*

Deň akademickej mobility a internacionalizácie IV aj o spoločných študijných programoch

pokračovanie zo str. 11

ných študijných programov a opakovanej akreditácii v súvislosti s rozdielnou legislatívou v jednotlivých štátoch. Vo svojej prednáške sa ďalej venoval výhodám a nevýhodám udeľovania dokladov o štúdiu (na jednom doklade v jazykoch jednotlivých vysokých škôl versus zvlášť v každom jazyku). Do tohto bloku bola zaradená aj prezentácia prof. MVDr. Zity Faixovej, PhD., s názvom O skúsenostiach s akreditáciou spoločného študijného programu medzi UVLF v Košiciach a Nordlandskou univerzitou v Nórsku. V nej uviedla základné informácie o oboch univerzitách a charakteristiku spoločného bakalárskeho študijného programu náuka o živočíchoch (Animal science) v nadväznosti na príslušnú legislatívu. Podstatná časť prezentácie bola venovaná základným otáz-

kam vzniku spoločného študijného programu, jeho akreditácii a reakreditácii, výučby na Nordlandskej univerzite a na UVLF v Košiciach, podmienkam úspešnému ukončeniu štúdia a uplatneniu absolventov. V poslednom **bloku IV** odzneli **aktuálne informácie o vývoji v programoch EÚ, ktoré podporujú mobilitu študentov, doktorandov, vysokoškolských učiteľov, výskumníkov a internacionalizáciu vysokých škôl – Erasmus + a Horizont 2020.**

Po každom bloku prednášok nasledovala diskusia. Záverom si dovoľujem poďakovať organizátorom konferencie za prípravu a realizáciu tohto podujatia.

*prof. MVDr. Zita Faixová, PhD.
garantka spoločného študijného programu náuka o živočíchoch*

Predvianočná kapustnica 2013

Na 6. decembra sa tešia väčšinou deti, veď je Mikuláša. A práve na tento deň rektor univerzity v spolupráci s akademickým senátom i Radou ZO OZ PŠaV UVLF v Košiciach zorganizovali v poradí už druhú predvianočnú kapustnicu. A kde inde? V záhradných priestoroch pri morfológickom pavilóne. Mnohí z nás boli v očakávaní, ako to všetko dopadne, veď to bolo spojené aj s ochutnávkou zabíjačkových špecialít, ale predovšetkým nás zaujímalo, ako to bude s vrtochmi počasia. Veď ešte len deň pred samotnou akciou to nevzeralo veľmi nádejne. Lenže v daný deň to bolo už úplne ináč – počasie na dané obdobie ako na objednávku, a tak viac ako 350 našich zamestnancov si to mohlo užiť plným priehrštím.

Na prípravu zabíjačkových špecialít boli určení naši špecialisti, ktorí ich pod vedením prof. MVDr. Petra Tureka, PhD., začali pripravovať už dva dni pred samotnou akciou. A samotný deň kapustnice? Od rána prebiehali prípravné práce tak, aby podujatie tesne pred pol jedenástou mohlo byť slávnostne zahájené. Nechýbali ani tradičné stany

v prípade nepriaznivého počasia, vianočný stromček či znejúce vianočné koledy. V kotloch začala rozvoniavať kapustnica, varené víno, horúci čaj. A navyše jaternice, pečená klobása i ostatné dobroty. Dobrým spestrením podujatia boli dve pojazdné predajne, v ktorých si naši zamestnanci mohli na svoj vianočný stôl zakúpiť rôzne syrové alebo mäsové špeciality.

Bol to už v poradí druhý ročník tohto podujatia. Pred rokom sa tiež v deň s trochu magickým i čarovným dátumom – 12. 12. 2012 – konala premiérová predvianočná kapustnica. V porovnaní s tohtoročnou tam bola navyše rozrábka jednej polovice svine a súťaž o najlepšiu kapustnicu, v ktorej odborná porota s medzinárodnou účasťou ako víťaza určila pracovníkov kliniky malých zvierat. Chceli sme veriť, že sa na našej univerzite stane predvianočná kapustnica peknou tradíciou. Ročník 2013 ukázal, že sme k tomu o rok bližšie.

prof. RNDr. Michal Toropila, CSc.
predseda rady ZO OZ PŠaV

*pokračovanie
na str. 16*

Klenoty hôr

Na prechádzkach, pochôdzkach a trekoch po prírode sa často môžeme stretnúť s nevšednými živočíchmi, od fúzačov, mlokov, vydier až po kamzíky a rysy. Predstavíme si však iné vzácne lietajúce operené skvosty našich Karpát. Ide o menej známe a pomerne vzácne druhy vtákov, ktoré nemáme príležitosť vidieť a nafotiť každý deň. Rád fotím prírodu i jej obyvateľov a nenechám si ujsť možnosť odfotografovať tieto zriedkavé živočích, tieto vysokohorské druhy. Nie je umenie krásne odfotografovať vtáčika na krmidle, je to umelý výtvor a len nalákanie stravníka v čase núdze. Pravá fotografia by mala mať i umeleckú hodnotu, byť plne autentická, má byť fotografiou náhody, vystihovať divokosť prírody a moment v časopriestore, v prirodzenom prostredí týchto operených skvostov prírody. Podľa dostupných zdrojov na Slovensku žije 336 druhov vtákov, z nich až 92 druhov je ohrozených,

a toto číslo sa stále zvyšuje. Mnoho z týchto vtákov sa zaujíma o dianie vo svojom okolí a mnoho z nich je i zvedavých, ako napríklad orešnica perlovaná (*Nucifraga caryocatactes*). Stále dookola si obhliadajú svoj rajón i s ich dočasnými obyvateľmi, vždy ráno si priletia prezrieť noclažníkov, hlavne horolezcov bivakujúcich v ich životnom priestore. Tak to bolo viackrát i v priebehu posledného polroka na Tupej skale na Orave či vo Volovskej dolinke vo Vysokých Tatrách. Pomerne známe stanovište týchto operených krások je i v okolí Popradského plesa. V skalnatom vysokohorskom prostredí si miestne orešnice zvedavo prezerajú ľudí a ich dočasné príbytky v nádeji, že po ich odchode si na danom mieste nájdu niečo do zobáka. Žiaľ, mnohokrát aj nájdu. I v radoch milovníkoch hôr a horolezcov sa nájdu niektorí, čo za sebou zanechávajú odpad. S fotografovaním to však až také jednoduché často

UVLF - pustíme si žilou

6. novembra 2013 sa uskutočnilo vo farmaceutickom pavilóne v poradí druhé pokračovanie úspešnej akcie s príznačným názvom UVLF – pustíme si žilou. O úspešnosti akcie svedčí aj to, že sa dovedna zišlo 60 potenciálnych darcov a aj to, že zdravotníci z Národnej transfúznej služby odchádzali o takmer dve hodiny neskôr ako pôvodne plánovali. Krv bola nakoniec odobraná 38 darcom, ostatní boli, žiaľ, z rôznych dôvodov odmietnutí.

Všetkým darcom sa chceme poďakovať a zároveň dúfame, že sa stretneme pri ďalšom pokračovaní tejto akcie.

Lukáš Jaroščiak

Mikuláš 2013

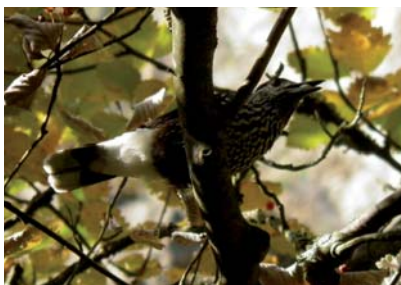
Druhá decembrová nedeľa patrila oslavám Mikuláša. Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach v spolupráci so Základnou organizáciou Odborového zväzu pracovníkov školstva a vedy UVLF v Košiciach pripravili pre deti program v Jumbo centre. Muzikál Ako čerti anjelom Vianoce ukradli sa páčil nielen deťom, ale aj dospelým. Pre deti boli pripravené aj rôzne atrakcie, no najviac sa im isto počítal sladký balíček od Mikuláša.

Už teraz sa tešíme na ďalšie stretnutia plné prekvapení.

ZO OZ PŠaV pri UVLF v Košiciach

dokončenie
zo str. 15

Klenoty hôr

Orešnica perlovaná

okrová (*Prunella montanella*). Hniezdi v Európe v počte asi 16000 párov, väčšinou však na Urale.

Ďalšími vzácnosťami sú i druhy zachytené na fotografiách. Sú to taktiež vysokohorské druhy. Za týmito tiež musíme chodiť vysoko a vzhľadom na vzácnosť i dlho a, samozrejme, treba mať i šťastie. Väčšinou je ich životný priestor až na alebo nad hranicou lesa. Je to drozd kolohrivý (*Turdus torquatus*) a krivonos smrekový (*Loxia curvirostra*). Niektoré, ako napríklad chochláč severský (*Bombicilla garrulus*), sa v krdloch presúvajú od marca späť na svoje hniezdiská v Škandinávii a Pobaltí. Taktiež sa však ťažko fotia, pretože tieto krdle bývajú pomerne vysoko v korunách najväčších stromov. I tento rok v marci sme mali pred odletom jeden obrovský krdeľ týchto vtákov i u nás na platane pred pavilónom

Drozd kolohrivý
(*Turdus Torquatus*)

Chochláč severský na
platane pred morfológ.
pavilónom

Krivonos smrekový
(*Loxia Curvirostra*)

nom morfológických disciplín.

Práca v teréne je potrebná pri zbieraní vzoriek i archivácii. Je to však cielený a dlhodobý proces ovplyvňovaný mnohými faktormi, či už ľudskými, ale hlavne faktormi prostredia. Dúfajme, že tieto fotografie nie celkom bežných vtáčích druhov v budúcnosti poslúžia pri vytváraní atlasov, nomenklatúr či knižných publikácií i za účelom výučby zoológie či ekológie na našej univerzite, a že časom budú slúžiť i našim študentom.

MVDr. Andrej Renčko

SPRAVODAJCA Univerzity veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach - 10. 1. 2014 - IČO: 397 474 - **šéfredaktorka: Mgr. Ľudmila Kundriková** - redakčná rada: tajomník **doc. MVDr. Ján Lehocký, PhD.**, MVDr. Michal Breza, CSc., MVDr. Irena Rajžáková, MVDr. Pavol Rajžák, MVDr. Zuzana Vasilková, MVDr. Beáta Koréneková, PhD., MVDr. Marián Prokeš, PhD., Zlata Marholdová. **REDAKCIA:** Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie, Komenského 73, 041 81 Košice, tel.: 0915 984 558, 0908 803 941, **e-mail:** kundrikova@uvlf.sk, marholdova@uvlf.sk, **INTERNET:** www.uvlf.sk/spravodajca - **SADZBA:** Ivana Baštiová, **TLAČ:** Edičné stredisko a predajňa literatúry UVLF v Košiciach - EV 3484/09. ISSN 1338-189X - Nepredajné - Nevyžiadané rukopisy nevraciamy - Príspevky a fotografie nie sú honorované.